TRAFIKVERKET

Vägplan, Fastställelsehandling
Samrådsredogörelse

Inlandstråket E45 Svenstavik - Fåker Viltåtgärder
Bergs och Östersunds kommuner, Jämtlands län

Uppdragsnummer: 169329

2023-01-04

Trafikverket

Postadress: Röda vägen 1, 781 89 Borlänge
E-post: trafikverket@trafikverket.se
Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Samrådsredogörelse
Handlingsnummer: 1C14105
Författare: Emelie Gustafsson och Amber Cottis, Tyréns
Dokumentdatum: 2022-06-17
Uppdragsnummer: 169329
Version: 1.1
Granskningsstatus:

Kontaktperson: Lisa Tenning, Trafikverket

Omslagsbild: Trafikverket

Innehåll

1 Sammanfattning 4

2 Samrådskrets 4

3 Inbjudningar 4

4 Samråd 5

4.1. Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan 5

4.1.1. Samråd med berörd länsstyrelse 5

4.1.2. Samråd med berörd kommun 6

4.1.3. Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer 7

4.1.4. Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda 9

4.2. Samråd vid utformning av planförslaget 9

4.2.1. Samråd med berörd länsstyrelse 9

4.2.2. Samråd med övriga berörda myndigheter och organisation 10

4.2.3. Samrådsmöte på orten 2021-11-09 11

I denna samrådsredogörelse sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttrandena, minnesanteckningar och protokoll från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen visar Trafikverket hur de inkomna synpunkterna beaktats.

Ärendenummer: TRV 2021/27499.

1 Sammanfattning

Under planprocessens första skede, samrådsunderlag, höll Trafikverket samråd med länsstyrelsen, berörda kommuner, övriga myndigheter och organisationer samt de enskilda som kan antas bli berörda av projektet. Samrådstiden var mellan 28 maj – 15 juni 2021. Under remisstiden fanns samrådsunderlaget (bilaga 1) tillgängligt på Trafikverkets kontor i Östersund samt på Trafikverkets webbplats. Totalt svarade 14 myndigheter och organisationer och en enskild person på samrådsunderlaget.

Under följande skede samrådshandling genomfördes samråd på orten tisdag den 9 november 2021, kl.18.30, Lyransgården i Fåker. Berörda fastighetsägare blev inbjudna via brev till samrådsmöte och anmälan kunde göras till mötet på Trafikverkets hemsida där man även kunde ställa frågor i förväg. Totalt deltog 39 personer på samrådsmötet. Samrådstiden var mellan 2021-10-28 – 2021-11-16. Plan- och illustrationskartor fanns tillgängliga hos Trafikverket, Kyrkgatan 43B, Östersund och på Trafikverkets hemsida.

Den 2021-08-26 genomförde Trafikverket samrådsmöte med platsbesök med representant från Tåssåsen sameby. Den 2021-10-01 genomförde Trafikverket samrådsmöte med platsbesök med representanter från Njaarke sameby.

På Trafikverkets hemsida finns planläggningsbeskrivningen daterad 2021–09–20.

2 Samrådskrets

Samråd ska, enligt väglagen (1971:948), ske med berörda länsstyrelser, berörda kommuner och de enskilda som särskilt berörs. Om vägplanen har betydelse för kollektivtrafiken ska samråd även ske med berörd regional kollektivtrafikmyndighet. Samråd ska avse vägens utformning och miljöpåverkan.

I projektets samrådskrets ingår Länsstyrelsen Jämtland, Östersund kommun, Bergs kommun, Region Jämtland Härjedalen, som är regional kollektivtrafikmyndighet i samrådskretsen. Därutöver har andra myndigheter, berörda organisationer och ideella föreningar och enskilda som antas kan bli berörda av projektet ingått i samrådskretsen.

3 Inbjudningar

Inbjudningar med tillhörande sändlistor för samtliga samrådsperioder finns att tillgå i Trafikverkets diarium, diarienummer TRV 2021/27499.

Allmänheten bjöds in via annons i Östersunds-Posten den 22 maj 2021. För samråd av planförslaget och samrådsmötet på orten fanns inbjudan i Östersunds-Posten den 23 oktober 2021. Samrådskretsen bjöds in via brev vid båda tillfällena. Av inbjudan framgick att samrådsunderlaget respektive planförslaget fanns tillgängligt på Trafikverkets

lokalkontor i Östersund samt på Trafikverkets webbplats https://www.trafikverket.se/nara-dig/Jamtland/vi-bygger-och-forbattrar/viltatgarder-jamtland/e45-svenstavik-faker/

4 Samråd

4.1. Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan

4.1.1. Samråd med berörd länsstyrelse

Länsstyrelsen har yttrat sig på samrådsunderlaget den 15 juni 2021 om förorenad mark, grundvatten, rennäring, naturmiljö och detaljplaner.

Förorenad mark

Grävning, borrning eller liknande ska göras på ett sätt som inte bidrar till spridning av förorening. Om åtgärder görs inom förorenad mark krävs att kontakt tas med tillsynsmyndighet.

Grundvatten

Länsstyrelsen vill upplysa om att det vid Lockne finns grundvatten i berg som är artesiskt vilket kan behöva beaktas i kommande markarbeten.

Riksintresse rennäring

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att samråda med både Sametinget och berörd sameby kring rennäringens behov för att minimera negativ påverkan.

Naturvärden

Hela sträckan är utpekad artrik vägkant och det förekommer rödlistade och skyddade arter längs sträckan. Länsstyrelsen skriver att Trafikverket kan behöva utföra fördjupade naturvärdesinventeringar med fokus på kärlväxter och fjärilar. För sträckor där stängsel sätts kan en enklare bedömning troligtvis göras, men hänsyn ska tas till skogliga värden.

Länsstyrelsen anser att de åtgärder som föreslås för uttern är positiva.

Detaljplaner

Trafikverket behöver utreda om planerade åtgärder kan göras inom ramen för befintliga detaljplaner.

Trafikverkets svar

Trafikverket har genomfört en första inventering av förekomst av förorenad mark. Risken för spridning av förorening bedöms som liten då inga kända förekomster av föroreningar finns där schakt planeras. Om schaktarbeten görs så att vägdikesmassor behöver transporteras bort till en extern användning kan det bli aktuellt med markmiljöprovtagning enligt Trafikverkets riktlinjer. Avstämning med tillsynsmyndigheten görs för bedömning av om anmälningsplikt råder.

Trafikverket har genomfört tidiga samråd och har fortsatt haft dialog med Tåssåsen och Njaarke sameby för att minimera påverkan på rennäringen.

Trafikverket har samrått med länsstyrelsen om naturvårdsfrågor i skede samrådshandling, se avsnitt 4.2.1. Trafikverket planerar att genomföra en naturvärdesinventering där schakter och grävarbeten planeras. Stängselplacering har anpassats till befintliga skogliga

naturvärden och den påverkan som uppkommer i samband med att sätta upp stängsel bedöms som liten och övergående.

Trafikverket beskriver påverkan på befintliga detaljplaner i plan- och miljöbeskrivningen och har samrått åtgärderna med berörd kommun.

4.1.2. Samråd med berörd kommun

Östersunds kommun 2021-06-14

Östersunds kommun skriver i sitt yttrande att hänsyn ska tas till vattenskyddsområde Näkten och att schaktningsarbeten kan vara anmälningspliktiga.

Det finns fynd av violett guldvinge längs med sträckan och att period för arbeten bör anpassas för att minimera påverkan.

Förebyggande arbeten för att hindra spridning av invasiva arter bör utföras.

Om markarbeten sker inom område med förorenad mark ska anmälan göras till Miljö och Hälsa.

Trafikverkets svar

Trafikverket tar hänsyn till vattenskyddsområdet i arbetet med vägplanen, hänsyn kommer också tas i byggskedet.

Vid behov kommer fördjupade naturvärdesinventeringar göras, om risk för påverkan på violett guldvinge finns ska skyddsåtgärder utredas.

Trafikverkets har arbetsrutiner som innefattar hantering av invasiva arter och dessa kommer tillämpas om markarbeten görs där det förekommer invasiva arter.

Där schaktarbeten görs kan det bli aktuellt med markmiljöundersökningar enligt Trafikverkets riktlinjer. Avstämning med tillsynsmyndigheten görs för bedömning av om anmälningsplikt råder.

Bergs kommun 2021-06-15

Bergs kommun är positiva till förslaget.

Det är av största vikt att beakta berörda markägares tillgång och möjlighet att fortsatt nyttja mark i anslutning till E45.

Bergs kommun vill att Trafikverket beaktar ett framtida mitträcke i planeringen för att inte orsaka begränsningar och onödigt högre kostnader vid ett mitträckesprojekt.

Trafikverkets svar

Trafikverket tar hänsyn till markägare tillgång och tillgänglighet till mark i anslutning till E45 i projekteringen. Markägare kommer ges möjlighet att samråda kring föreslagna åtgärder i vägplanens nästa skede.

Aktuell åtgärd utgör ingen begränsning för framtida åtgärder. För framtida åtgärder kan det bli aktuellt att anpassa stängslets placering, eftersom Trafikverket inte kan ta mer mark i anspråk än vad åtgärden kräver.

4.1.3. Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer

Samråd med Tåssåsen och Njaarke samebyar har genomförts från tidigt skede. Under hösten 2021 genomfördes samråd i med platsbesök på berörda passager.

Samråd med eftersöksjägare längs den aktuella sträckan har genomförts för att få mer kunskap om viltets rörelsemönster i området.

Skogsstyrelsen 2021-06-01

Skogsstyrelsen har inga synpunkter i ärendet.

Trafikverkets kommentar

Trafikverket noterar yttrandet.

SGU 2021-06-04

SGU har inga synpunkter utan hänvisar till sina allmänna riktlinjer.

Trafikverkets kommentar

Trafikverket noterar yttrandet.

Inlandsbanan 2021-06-10

Inlandsbanan har inget att erinra gällande samrådsunderlaget. Inlandsbanan förväntar sig att vara en aktiv part då järnvägen har många beröringspunkter med den aktuella sträckan.

Trafikverkets kommentar

Trafikverket noterar synpunkterna och kommer att kalla på samråd med Inlandsbanan när det finns förslag till utformning.

Snöskoterklubben Röj, Svenstavik 2021-06-14

Tidigare ingick det i vårt ledsystemen togs över av annan klubb för ett antal år sedan. Huruvida den klubben nu är aktiv vet vi inte. Därför känner vi att det faller på vårt ansvar att upplysa er om passagen över E45 för att inte viltstängslet ska inskränka det privata friluftslivet.

Trafikverkets kommentar

Trafikverket noterar yttrande och kommer att kontakta den andra klubben för att undersöka statusen på leden.

SMHI 2021-06-14

SMHI har inga synpunkter.

Trafikverkets kommentar

Trafikverket noterar yttrandet

Region Jämtland Härjedalen 2021-06-14

Region Jämtland Härjedalen ser mycket positivt på åtgärderna.

Regionen skriver att sträckan är prioriterad för en utbyggnation av mittseparering och med hänsyn till det är det viktigt att stängslets placering inte på en negativ påverkan för framtida planering och byggnation av mittseparering**.**

Trafikverkets svar

Aktuell åtgärd utgör inget hinder för framtida åtgärder. För framtida åtgärder kan det bli aktuellt att anpassa stängslets placering, eftersom Trafikverket inte kan ta mer mark i anspråk än vad åtgärden kräver.

Polisregion Nord 2021-06-15

Polismyndigheten har ingen erinran på föreslagna åtgärder vid den aktuella sträckan.

Trafikverkets kommentar

Trafikverket noterar yttrandet.

Sametinget 2012-06-15

Trafikverket bör samråda med samebyarna om lämpliga platser ur renskötselns perspektiv. Dialog bör även finnas under arbetets gång. Samebyn ska ges möjlighet till ett effektivt deltagande och ett faktiskt inflytande. För att nå ett effektivt deltagande avses; tidsaspekten, ekonomiska resurser och att inga andra faktorer redan låst förutsättningarna.

Trafikverket kommentar

Trafikverket noterar yttrandet. Samråd har redan påbörjats med de berörda samebyarna längs aktuell sträcka. Utformning av viltstängslet kommer att samrådas med samebyarna för att inte försvåra rennäringen. Samråd i fält kommer att genomföras under nästa skede.

Försvarsmakten 2021-06-15

Försvarsmakten redovisar sina synpunkter för ny- eller omprojektering av väg.

Framkomligheten under byggtid måste säkerställas för alla fordonstyper.

Trafikverkets kommentar

Trafikverket noterar synpunkterna och meddelar att inga åtgärdas på vägen kommer att utföras.

Svenska kraftnät 2021-06-16

Svenska kraftnät har inga anläggningar, planer eller intressen som berörs av rubricerad remiss och har därför inga synpunkter i ärendet.

Det finns regionnät i närheten varav regionnätsägaren också bör höras.

Trafikverkets kommentar

Trafikverket noterar yttrande.

IP-Only 2021-06-16

IP-Only redogör för sina planer för utbyggnad av fiber i området.

Trafikverkets kommentar

Trafikverket noterar yttrandet och kommer samråda med ledningsägaren i kommande skede.

SGI 2021-06-22

SGI avstår från att lämna synpunkter.

Trafikverket kommentar

Trafikverket noterar yttrandet.

4.1.4. Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda

Yttrande från privatperson 2021-06-11

Förlängning av befintlig väg kommer att anläggas och befintlig anslutning bör vara kvar. Fastighetsägare som befinner sig i anslutning till fastigheten kommer att nyttja anslutningen.

Trafikverkets kommentar

Trafikverket noterar synpunkten och kommer att ta med den till nästa skede då utformning av planförslaget tas fram.

4.2. Samråd vid utformning av planförslaget

4.2.1. Samråd med berörd länsstyrelse

Länsstyrelsen 2022-02-14

Den 14 februari 2022 genomförde Trafikverket ett samrådsmöte med naturenheten på Länsstyrelsen i Jämtland. Trafikverket presenterade sitt förslag på hantering av naturvårdsfrågor och artskydd i projektet.

Efter presentationen länsstyrelsen berättade att violett guldvinge kan finnas i ledningsgator, som är typiska spridningskorridorer för arten. Trafikverket rekommenderas att göra en grundläggande kartanalys upp till 500 meter från vägen i sådana anslutningsstråk där fjärilen skulle kunna finnas.

Länsstyrelsen underströk att det är viktigt att uppmärksamma om guckusko (upptagen i Bilaga 2 och Bilaga 4 i EU:S art- och habitatdirektiv) finns i området.

Vidare förutsätter Länsstyrelsen att Trafikverket har kännedom om de nyckelbiotoper som finns längs sträckan.

Länsstyrelsen poängterade att om stenmurar berörs, så att stenar behöver flyttas, så ska det göras sommartid, när det är varmt. Ytterligare om åtgärder ska göras i vattendrag så kan anmälan om vattenverksamhet behöva göras.

Ytterligare påpekar Länsstyrelsen att maskiner som används i entreprenaden ska vara rengjorda så att man inte får med sig frön eller växtdelar från invasiva arter in i arbetsområdet.

Länsstyrelsen bedömer att det är en rimlig avgränsning som TRV har gjort kring inventering av naturvärden och som presenterades på mötet.

Trafikverkets kommentar

Trafikverket har efter genomfört möte gjort en enklare kartanalys. Fynd av violett guldvinge har gjorts, som närmast, 500 meter från planområdet. Fynd av ormrot, som är dess värdväxt har gjorts i samband med tidigare inventeringar av vägkanter. Där ormroten växer ska enbart stängsel sättas och därmed genomförs inga grävarbeten eller schakter där.

Vid de inventeringar som gjorts av vägkanterna, när man har klassat vägkanterna som artrika, har inga fynd av guckusko dokumenterats. Inga fynd av guckusko har heller framkommit från övriga underlag.

Trafikverket tar med sig övriga synpunkter i det vidare arbetet.

4.2.2. Samråd med övriga berörda myndigheter och organisation

Sametinget 2021-11-12

Sametinget ställer sig positiva till förslaget och anser att det är viktigt att samråd fortsätter med de berörda samebyarna då de har bäst kunskap om renarnas rörelsemönster. I yttrandet upplyser Sametinget att längs aktuell vägsträcka finns trivselområde, uppsamlingsområde, kärnområde och flyttled av riksintresse för rennäringen. Vägen utgör idag en svår passage för renskötselns bedrivande och Trafikverket behöver säkerställa flyttledens funktion i ett långsiktigt perspektiv.

Fortsatt samråd/konsultation ska ske genom att förvaltningsmyndigheten för en strukturerad dialog med samerna.

Trafikverkets kommentar

Trafikverket har genomfört separata samrådsmöten med representanter från Tåssåsen och Njaarke sameby. Inkomna synpunkter har arbetats in i planförslaget.

SGI

SGI meddelar att de avstår från att yttra sig i ärendet.

Trafikverkets kommentar

Trafikverket noterar yttrandet.

Försvarsmakten 2021-06-15

Försvarsmakten redovisar sina synpunkter för ny- eller omprojektering av väg.

Framkomligheten under byggtid måste säkerställas för alla fordonstyper.

Trafikverkets kommentar

Trafikverket noterar synpunkterna och meddelar att inga åtgärdas på vägen kommer att utföras.

4.2.3. Samrådsmöte på orten 2021-11-09

En sammanfattning av de synpunkter som inkommit finns tillsammans med Trafikverkets svar nedan. Flera av synpunkterna är likvärdiga och har därför till viss del sammanfattats där det har varit möjligt.

Totalt kom det in 17 yttranden från enskilda.

Stängning av anslutningsvägar

Flera synpunkter har inkommit angående behovet av en grind istället för stängning av in- och utfarten. Önskemål för att ha en grind kan bland annat bero på behov av tillgång till fastigheter, skog, åkermark och rekreationsändamål.

Upplysning att en väg ska byggas för timmertransport som kommer att bli klart 2022.

Flera synpunkter avser förslaget stängning av vissa vägar och vill uppmärksamma att vissa vägar är väl använda eller används som infarter och även för turism. Det finns även upplysningar att en infart betydelsefulla aspekter för turism i Vikbäcken och för dem som bor där.

Upplysning att en gammal väg, bland annat den vid Vikbäcken, kan användas som en förbifart vid eventuella olyckor på E45 och att det taktiskt att inte stänga dessa.

Trafikverkets kommentar

Trafikverket har sett över utformningen av stängslet där synpunkter har inkommit. Trafikverket har tillgodosett flera av synpunkterna och planera för grindar där man ser att annan rimlig åtkomst inte är möjlig. Anslutningen vid Vikbäcken kommer fortsatt vara öppen.

Projektet kommer innebära en barriäreffekt för boende och friluftsliv, men Trafikverket har, där det har varit möjligt, skapat öppningar för att möjliggöra passage över vägen och på så sätt minska barriäreffekten.

Placering av viltstängsel

Flera synpunkter har inkommit gällande placeringen av viltstängsel. Bland annat önskan om placering där stängslet flyttas till utkanten av tomten, att man inte vill ha stängsel på sin tomt och att viltövergången ska flyttas till en annan plats. Önskemål om att styra stängsel mot en tunnel som går under E45 och som används av djur och för rekreation.

En synpunkt har inkommit att ett bergschakt inte får lösas in.

Trafikverkets svar

Placeringen av stängslet har gjorts med hänsyn till flera faktorer där en viktig aspekt har varit trafiksäkerheten därför har stängsel placerats på så stor del av sträckan som möjligt. Framkomligheten för boende har alltid varit en viktig faktor i utformningen. Tunneln under E45 kommer fortsatt vara öppen.

Andra faktorer än trafiksäkerheten har varit viktiga i planeringen. Bland annat framkomligheten för boende.

Trafikverket har inte möjlighet att ta mer mark i anspråk än vad som är nödvändigt. Därför placeras stängslet i så nära anslutning till vägen som möjligt. Om stängslet placeras på annan plats uppstår svårigheter för underhåll av stängsel då Trafikverket måste ha tillgång till sin anläggning. Bergschaktet kommer inte lösas in. Stängsel sätts längs E45 men själva bergschaktet förses med en öppning.

Trafikverket har tillgodosett inkomna synpunkter gällande placeringen av viltstängsel, men i vissa fall ha placeringen inte varit möjligt att andra.

Övriga synpunkter

Det har inkommit ytterligare några synpunkter som berör följande: det är viktigt att ett befintligt timmerupplag finns kvar, att projektet inte borde ta mer mark i anspråk än befintlig siktröjning, att om skog behöver tas ned på deras fastighet vill de bli kontaktade, förutsätter att kontakt hålls samt att svar önskas på yttrande.

En synpunkt har inkommit som upplyser att fler övergångarna behövs.

Önskemål att stängsel inte får sättas upp på fastigheten enda som får sättas upp är laser.

Trafikverkets svar

Trafikverket har inte möjlighet att ta mer mark i anspråk än vad som är nödvändigt. Om skog behöver tas ner eller mark måste tas i anspråk, kommer Trafikverket ta kontakt med berörda. Markanspråket kommer vara likt befintlig siktröjning men en yta bakom stänsglet tillkommer också för underhåll.

Placeringen av faunapassager har placerats där så kallade hotspots av viltolyckor finns, men även med hänsyn till omgivande mark och Trafikverket har placerat passager i plan där det har varit lämpligt på sträckan.

TRAFIKVERKET

Trafikverket, Box 388, 831 25 Östersund. Besöksadress: Kyrkgatan 43 B.

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

www.trafikverket.se